Lietas Nr. C24181114
Lietas arhīva Nr. C-0846-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2015.gada 11.februārī

Ogres rajona tiesa,
tiesnese Z.Kupce,
rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 22.oktobrī Ogres rajona tiesā prasītāja /pers. A/ iesniedza maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz bērnu pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2001.gada 26.novembrī dzimušās /pers. C/ un 2003.gada 8.oktobrī dzimušā /pers. D/ vecāki ir /pers. E/ un /pers. F/ (pēc laulības reģistrācijas -/uzvārds B/). Māte /pers. B/ labprātīgi nemaksā uzturlīdzekļus bērnu uzturam, viņai ar Ogres rajona tiesas 2011.gada 22.marta lēmumu atņemtas bērnu aizgādības tiesība, savukārt ar Lielvārdes novada Jumpravas bāriņtiesas 2014.gada 1.augusta lēmumu Nr. 1-6/5 /pers. E/ pārtrauktas aizgādības tiesības. Ar Lielvārdes novada Jumpravas bāriņtiesas 2014.gada 4.augusta lēmumu Nr. 1-6/6 par bērnu aizbildni iecelta prasītāja /pers. A/, /pers. E/ māsa.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2014.gada 28.oktobrī atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums un atbildes veidlapa, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojumu sniegšanai.

Prasības pieteikums un atbildes veidlapa atbildētajai nosūtītas uz viņas deklarēto dzīves vietas adresi, un neskatoties uz to, ka sūtījums tika atgriezts atpakaļ, ar atzīmi "Beidzies glabāšanas laiks", "Patversmē atstāts aicinājums", saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu un 56.[1] panta otrā daļu uzskatāms ka atbildētājai par prasības būtību paziņots.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesā savus rakstveida paskaidrojumus par prasību, nav lūgusi lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis paziņojums pusēm nosūtīts 2015.gada 14.janvārī, uz to deklarētājam dzīves vietas adresēm.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka par procesu atbildētājai, ir paziņots, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības Nr. /apliecības numurs/ kopijas un dzimšanas apliecības Nr. /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka 2001.gada 26.novembrī dzimušās /pers. C/ un 2003.gada 8.decembrī dzimušā /pers. D/ vecāki ir /pers. E/ un /pers. F/ (tagad-/uzvārds B/) (lietas 10., 11.lapa).

No 2014.gada 30.septembra Ogres novada Dzimtsarakstu nodaļas izziņām Nr. 79.2-19/118 un Nr. 79.2-19/119, redzams, ka 2011.gada 20.septembrī /pers. F/ reģistrēja laulību ar /pers. I/, pēc laulības noslēgšanas mainot uzvārdu uz /uzvārds 1/, un 2013.gada 11.jūnijā reģistrēja laulību ar /pers. J/, pēc laulības noslēgšanas mainot uzvārdu uz /uzvārds B/ (lietas 7., 8.lapa).

No Tiesu informatīvajā sistēmā redzamās informācijas redzams, ka ar Ogres rajona tiesas 2011.gada 22.marta spriedumu lietā Nr. C24083710 /pers. B/ atņemtas bērnu /pers. C/ un /pers. D/ aizgādības tiesības.

Savukārt ar Lielvārdes novada Jumpravas bāriņtiesas 2014.gada 1.augusta lēmumu Nr. 1-6/5 /pers. E/ pārtrauktas aizgādības tiesības, jo viņš ilgstoši dzīvo Anglijā, un pēdējo divu gadu laikā ir atsvešinājies no saviem bērniem vairs nepiedalās bērnu uzturēšanā, reti sazinās ar bērniem (lietas 12. – 13.lapa).

Ar Lielvārdes novada Jumpravas bāriņtiesas 2014.gada 4.augusta lēmumu Nr. 1-6/6 par bērnu aizbildni iecelta prasītāja /pers. A/, /pers. E/ māsa (lietas 12. – 13.lapa).

No Lielvārdes novada pašvaldības Jumpravas pagasta pārvaldes 2014.gada 22.septembra izziņas Nr. JUPP/7-1/14/65, redzams, ka prasītāja /pers. A/ un bērni /pers. D/ un /pers. C/ savu dzīves vietu deklarējuši vienā adresē, proti /adrese/, Lielvārdes novads, LV-5022 (lietas 6.lapa). Līdz ar to, ir pamats izdarīt

secinājumu, ka prasītāja ir tā, kas realizē bērnu aprūpi un uzraudzību un ir tiesīga saņemt no atbildētājas līdzekļus bērnu uzturam.
Civillikuma 177.pants noteic, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).
Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmajā daļā noteikts, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem, vecāku pienākums ir samērā ar mantisko un sabiedrisko stāvokli rūpēties par sava bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu, t.i. dot ēdienu, pajumti, apģērbu, kopt, audzināt un skolot viņu.
Civillikuma 179. pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu, šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, bet minētā likuma panta piektā daļa paredz to, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Tiesa atzīst, ka nav nepieciešams vērtēt pušu mantisko un finansiālo stāvokli, jo prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.
Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai-25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.
Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (ar 02.12.2014. grozījumiem) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros sākot ar 2015.gada 1.janvāri ir 360 euro mēnesī, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem no 0 līdz 7 gadu vecumam sastāda 90.00 euro un no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 108.00 euro.
Uzturdošanas pienākums ir absolūts un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā paredzot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.
Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2014.gada 22.oktobri, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.
Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasītāji uzturlīdzekļu lietās ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa 34. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu un 42. panta pirmo daļu no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 338.42 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9.35 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas samaksu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, 44., 97., 193., 250.[25] pantu, 250.[27] panta pirmo, otro, trešo, astoto daļām, 204.[1] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2001.gada 26.novembrī dzimušās /pers. C/, personas kods /personas kods/, un 2003.gada 8.oktobrī dzimušā /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 108.00 *euro* katram bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 22.oktobra līdz bērnu pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā, valsts nodevu 338.42 euro (trīs simti trīsdesmit astoņi euro un 42 centi), ieskaitot kontā:
Saņēmējs: Valsts kase,
reģistrācijas Nr.90000050138,
BIC kods TRELLV22,
konts LV55TREL1060190911200,
un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9.35 *euro* (deviņi euro un 35 centi), ieskaitot kontā:
Tiesu administrācija,
Saņēmējs: Valsts kase,
reģistrācijas numurs 90001672316,
BIC kods TRELLV22,
konts LV51TREL2190458019000,
norādot iemaksas mērķi: 21379 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošus dokumentus iesniedzot vai atsūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV-5001.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā.

Tiesnese Z.Kupce